

Igitabo cya Daniyeli - Ijana na Mirongo Itandatu na Karindwi

Gusobanura Ubuhanuzi: Guhishura Akamaro k'Amateka n'Ak'Ubuhanuzi kwa Daniyeli 11:10 no Kurenga Aho

Jeff Pippenger
2024-03-30

Umurongo wa mirongo ine wo mu gice cya cumi na kimwe cya Daniyeli utangirira ku gihe cy'imperuka mu 1798, ubwo umwami wo mu majyaruguru yahabwaga igikomere cye cyica n'umwami wo mu majyepfo. Ayo mateka yashushanywaga n'umwaka wa 246 Mbere ya Kristo, ubwo Ptolémée yihoreraga ku bwami bwo mu majyaruguru, kandi nanone n'u Bufaransa bwa Napoléon ubwo bwajyanaga papa mu bunyage mu 1798. Nyuma y'uko umwami wo mu majyepfo agarutse muri Egiputa mu murongo wa cyenda, ni bwo umurongo wa cumi ugaragaza ko umwami wo mu majyaruguru yari kugaba igitero cyo kwihimura ku mwami wo mu majyepfo.

Nuko umwami wo mu majyepfo azinjira mu bwami bwe, hanyuma asubire mu gihugu cye. Ariko abahungu be bazakangurirwa kurwana, kandi bazateranya igitero cy'ingabo nyinshi zikomeye; maze umwe muri bo azaza rwose, atembane nk'umwuzure, anyuremo; hanyuma azagaruka, yongere akangurirwe kurwana, ageze no ku gihome cye. Danieli 11:9, 10.

Mbere y'uko dusuzuma ibisobanuro bya Uriah Smith ku mateka yasohoye umurongo wa cumi, turabanza kwitegereza imvugo ngo "kurenza urugero no kunyuramo." Interuro y'Igiheburayo yahinduwemo muri ubu buryo na yo yongeye guhindurwa mu murongo wa mirongo ine ngo "kurenza urugero no kurenga." Ni yo nteruro imwe mu Giheburayo cy'umwimerere. Iboneka ahandi hantu hamwe gusa mu Byanditswe.

Kandi azanyura mu Buyuda; azarenga imbibi kandi asandaze, ageze no ku ijosi; kandi kurambura amababa ye kuzuzura ubugari bw'igihugu cyawe, yewe Imanuweli. Yesaya 8:8.

Mu gice cya cumi na kimwe cya Daniyeli, umurongo wa cumi n'umurongo wa mirongo ine, hanyuma nanone mu gice cya munani cya Yesaya, umurongo wa munani, interuro imwe rwose y'Igiheburayo yahinduwemo uburyo butatu butandukanye, nubwo byerekana igisobanuro kimwe. Ijambo rya nyuma ry'iyi nteruro, ari ryo jambo ry'Igiheburayo "abar," ryasobanuwe nka "kunyuramo" mu murongo wa cumi, "kurenga" mu murongo wa mirongo ine, hanyuma muri Yesaya rigasobanurwa nka "kwambuka." Igisobanuro muri ayo magambo uko ari atatu ni kimwe mu by'ukuri, ariko muri Yesaya hariho n'indi sano ya gihanuzi ihuza ayo masomo.

Umurongo wo muri Yesaya wasohoye ubwo umwami wa Ashuri yigaruriraga u Buyuda agera i Yerusalemu, ariko ntiyigeze yigarurira umujyi ubwawo. Yarazamutse ageza "ku ijosi," ariko ntiyigeze yigarurira "umutwe." Muri ubwo buhanuzi nyir'izina, Yesaya atanga ikimenyetso cy'ubuhanuzi cy'icyo "umutwe" ushushanya, kandi agaragaza ko "umutwe" ari umurwa mukuru w'ubwami, kandi ko umwami w'ubwo bwami na we ari "umutwe." Atanga abagabo babiri bo

guhama ukuri k'ubuhanuzi ko umutwe ari umwami n'ubwami, hanyuma akagaragaza mu buryo bw'amayobera ko, umunyeshuri w'ubuhanuzi natemera kandi ngo asobanukirwe uku kuri, atazashikama. Uwo murongo w'amayobera ni umwe mu bigize ubwo buhanuzi nyir'izina bugaragaza ko umwami wo mu majyaruguru azuzura akarenga, ariko akagera gusa "ku ijosi."

Kuko umutwe wa Siriya ari Damasiko, kandi umutwe wa Damasiko ni Rezini; kandi mu myaka mirongo itandatu n'itanu Efurayimu izavunagurwa, ku buryo itazaba ikiri ubwoko. Kandi umutwe wa Efurayimu ni Samariya, kandi umutwe wa Samariya ni mwene Remaliya. Nimudashaka kwizera, ni ukuri ntumuzakomera. Yesaya 7:8, 9.

"Umutwe" w'ishyanga rya Siriya wari umurwa mukuru waryo, "Damasiko," kandi "umutwe" wa "Damasiko" (umurwa mukuru) wari "Rezini," umwami wa Siriya. Ni na ko kandi "umutwe" w'ishyanga rya Efurayimu wari umurwa mukuru waryo, "Samariya," kandi "umutwe" wa "Samariya" (umurwa mukuru) wari "umuhungu wa Remaliya" (Peka), umwami wa Samariya. Muri ubwo buhanuzi nyene, mu gice gikurikiraho, ku murongo wa munani, Umwami Senakeribu wa Ashuri yagose Yerusalemu, kandi ku murongo wa munani havuga ko uko kugota Yerusalemu kwe kwageze ku ijosi.

Umurongo wa karindwi n'uwa munani, ushyira imbere, ku buhama bw'abahama babiri, ikimenyetso cy'ubuhanuzi cy'"umutwe," gishushanya icyarimwe umwami n'umurwa mukuru w'ishyanga ry'uwo mwami, ni bwo buhanuzi bw'imyaka mirongo itandatu n'itanu bugaragaza aho ubuhanuzi bwombi bw'imyaka ibihumbi bibiri na magana atanu na makumyabiri butangirira, ari bwo bwari bwerekeye ubwami bw'amajyaruguru n'ubw'amajyepfo bwa Isirayeli. Ni cyo gituma rero uwo murongo uba umurongo ugoranye cyane, kuko ufitanye isano n'umurongo wa cumi n'uwa mirongo ine w'igice cya cumi na kimwe cya Daniyeli, na yo yombi ikaba igaragaza ibitero by'umwami w'amajyaruguru atera umwami w'amajyepfo, nk'uko Senakeribu, umwami w'amajyaruguru, yateye Yuda, umwami wo mu majyepfo, mu murongo wa munani w'igice cya munani cya Yesaya.

Urufunguzo ruhuza hamwe izi ntambara z'abami bo mu majyaruguru n'abo mu majyepfo ni "umutwe," no "kwuzura ugasendera ugakomeza." Igihe umwami wo mu majyaruguru yihoreraga ku mwami wo mu majyepfo mu murongo wa cumi, mu gice cya cumi na rimwe, atsinda urugamba, ariko agasiga "umutwe," kuko "aza, akuzura, ugasendera, agaca" "agera ku" "igihome" cy'umwami wo mu majyepfo. Amateka yo mu murongo wa cumi agereranya gutsinda k'umwami wo mu majyaruguru ku mwami wo mu majyepfo, ariko ntiyinjira muri Egiputa (igihome), umurwa mukuru—"umutwe."

Igihe umwami wo mu majyepfo yabanje kunesha umwami wo mu majyaruguru mu mirongo ya karindwi n'ya munani, "yinjiye mu gihome cy'umwami wo mu majyaruguru, kandi" "aramunesha kandi" "ajyana imbohe" azisubiza muri "Egiputa." Mu ntsinzi yo kwihimura y'umwami wo mu majyaruguru, ntiyigeze yinjira muri Egiputa, bityo bishushanya ko igihe Leta Zunze Ubumwe z'Abasoviyeti zasibirwagaho mu mwaka wa 1989, Uburusiya, umurwa mukuru wabwo—umutwe wabwo, bwagumye buhagaze. "Nimutemera, ni ukuri ntumuzakomezwa." Ni Uburusiya, bugereranywa nk'umwami wo mu majyepfo mu mirongo ya cumi n'umwe n'ya cumi na kabiri,

butsinda urugamba rw'akarere k'umupaka, rwari Rafiya mu bihe bya kera, kandi ubu ni Ukraine.

“UMURONGO WA 10. Ariko abahungu be bazakangurwa, bateranye ingabo nyinshi zikomeye; kandi umwe azaza rwose, asandare, anyuremo; hanyuma azagaruka, akangurwe, ageze no ku gihome cye.’

“Igice cya mbere cy'uyu murongo kivuga iby'abahungu, mu bwinshi; igice cya nyuma kikavuga iby'umwe, mu bumwe. Abahungu ba Seleucus Callinicus bari Seleucus Ceraunus na Antiochus Magnus. Bombi binjiye muri uwo murimo bafite ishyamba ryo kurengera no guhorera urubanza rwa se n'urw'igihugu cyabo. Umukuru muri bo, Seleucus, ni we wabanje kujya ku ngoma. Yakoranyije imbaga nyinshi kugira ngo agarure ubutegetsu bwa se; ariko kuko yari igikomangoma gifite intege nke kandi cy'ubugwari, haba mu mubiri no mu mutungo, adafite amafaranga, kandi adashobora gutuma ingabo ze ziguma mu kumvira, yarozwe n'abagaba be babiri nyuma y'ingoma y'isoni yamaze imyaka ibiri cyangwa itatu. Murumuna we warushagaho ubushobozi, Antiochus Magnus, ni bwo yatangajwe ko ari umwami; maze amaze gufata ubuyobozi bw'ingabo, yongera kwigarurira Seleucia kandi agarura Siriya, yigarurira ahantu hamwe binyuze mu masezerano, n'ahandi akoresheje imbaraga z'intambara. Hahise hakurikiraho agahenge, aho impande zombi zagiranaga ibiganiro by'amahoro, nyamara zitegurira intambara; nyuma y'aho Antiochus agaruka maze atsinda ku rugamba Nicolas, umugaba w'Abanyegiputa, kandi agatekereza no gutera Egiputa ubwayo. Uwo ni we 'umwe' wagombaga rwose gusandara no kunyura.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 253.

Guseniyuka kw'Ubumwe bw'Abasoviyeti mu 1989 kwaranzwe nk'“igihe cy'imperuka,” kandi ba bahungu babiri bavugwaga muri uwo murongo bahagarariye ibimenyetso bibiri bya Reagan na Bush wa mbere. Uhereye ku “gihe cy'imperuka,” mu 1798, ari na ho umurongo wa mirongo ine wa Daniyeli cumi n'umwe watangiriye, maraya w'i Roma yaribagiranye, kuko we, nka Yezebeli, aguma inyuma muri Samariya, mu gihe umugabo we Ahabu avugana na Eliya ku Musozi wa Karumeli. Yari yihishe, ariko mu ibanga ari we ukurura imigozi, nk'uko yari ameze mu Ntambara ya Mbere y'Isi no mu Ntambara ya Kabiri y'Isi. Umugabo we ni we ngabo ze zikora mu izina rye zirwanya umwami w'ikusi. Igihe yihoraga mu 1989, we, nk'umwami w'amajyaruguru, yazanye amagare y'intambara, amato n'abagendera ku mafarashi.

Kandi mu gihe cy'imperuka umwami w'ikusi azamukuraho igitero; kandi umwami w'amajyaruguru azamutera nk'igihuhusi, azanye amagare y'intambara n'abagendera ku mafarashi n'amato menshi; kandi azinjira mu bihugu, abisesekareho maze abirenze. Daniel 11:40.

Umukozi we wo guhorera agaragazwa n'“amato,” ari ubushobozi bw'ubukungu, kandi n'“amagare n'abagenderaho amafarashi,” ari imbaraga za gisirikare. Imbaraga za gisirikare n'ubushobozi bw'ubukungu ni byo biranga bibiri by'Ubuhanuzi by'Amerika mu buhanuzi bwo mu minsi y'imperuka, kuko Amerika izabuza abatazapfukamira Yezebeli kugura no kugurisha, kandi nibakomeza kwanga ikimenyetso cy'ubutware bwa Yezebeli, bazicwa. Ni ubushobozi bw'ubukungu n'imbaraga za gisirikare bya Amerika byakoreshejwe bifatanyije n'ubupapa, bikaba ari byo byazanye isenyuka ry'Ubumwe bw'Abasoviyeti mu 1989, nubwo Uburusiya bwazigaye bugihagaze.

Amateka yujuje umurongo wa cumi wo muri Daniyeli igice cya cumi na kimwe yongeye kwisubiramo mu mateka y'igice cya kabiri cy'umurongo wa mirongo ine, aricyo kigaragaza igihe cy'imperuka mu mwaka wa 1989. Amateka y'imirongo ya gatandatu kugeza ku wa cyenda agereranya amateka yayoboze ku gihe cy'imperuka, kigaragazwa mu gice cya mbere cy'umurongo wa mirongo ine. Imirongo ya gatanu kugeza ku wa cumi yo muri Daniyeli igice cya cumi na kimwe isobanura mu buryo bwuzuye amateka y'umurongo wa mirongo ine wa Daniyeli 11, kuko nk'uko Sister White yabyanditse, "igice kinini cy'amateka yamaze gusohozwa muri Daniyeli 11 kizongera gusubirwamo."

Imirongo ya mbere kugeza ku ya kane yo muri Daniyeli cumi n'umwe igaragaza Kuro, umwami wa kabiri w'ishyanga rifite amahembe abiri mu gihe cy'imperuka mu minsi ya nyuma. "Igihe cy'imperuka" mu minsi ya nyuma cyari mu 1989, kandi Perezida wa kabiri, ugereranywa na Kuro, ashiraho urukurikirane rw'ubuhanuzi rutuma umunyeshuri w'ubuhanuzi abarura akagera kuri Perezida wa gatandatu nyuma ya 1989, akaba ari we Perezida wari umukire kurusha abandi, kandi wazabyutsa (akangura) imbaraga z'ikiyoka cy'abanyabwishyize hamwe ku rwego rw'isi, haba abanyabwishyize hamwe bo mu isi, cyangwa abo muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Ubwo mateka y'ubuhanuzi ahita asimbukira ku bwami bwa karindwi bw'ubuhanuzi bwa Bibiliya, ari bwo abami icumi b'Umuryango w'Abibumbye, kandi bukagaragaza umwami wabwo mukuru kandi wa mbere, nk'uko agereranywa na Alegizanderi Mukuru (bisobanura "Umurwanyu w'Abantu"), ndetse n'iseswa rya nyuma ry'ubwami bwe igihe imiyaga ine ya Isilamu irekuriwe burundu igihe imbabazi z'umuntu zifungwa burundu.

Nuko imirongo ya gatanu kugeza ku wa cyenda yerekana amateka ahagarariwe n'igihe cyabanje ishyirwaho ry'ubupapa ku ntebe y'ubwami mu 538, kuko mbere na mbere ububasha bugomba kuzahinduka umwami w'amajyaruguru bugomba gutsinda inzitizi eshatu z'ahantu, nk'uko byagenze kuri Seleucus, wahise ashirwaho nk'umwami w'amajyaruguru. Nyuma yaho, mu gihe cy'imyaka itatu n'igice, ihagarariwe n'imyaka nyakuri mirongo itatu n'itanu, umwami w'amajyaruguru yategetse, kugeza ubwo umwami w'amajyepfo yinjiye mu gihome cye akamufata mpiri, aho nyuma yapfiriye muri Egiputa azize kugwa ku ifarashi. Bityo, iyo mirongo igaragaza amateka yasojwe mu gihe cy'imperuka mu 1798.

Umurongo wa cumi ugaragaza amateka y'igihe cy'imperuka mu 1989, kandi ufatanije n'imirongo ya gatanu kugeza ku wa cyenda, uhagarariye amateka y'umurongo wa mirongo ine, nk'uko n'amateka y'imirongo ya mirongo itatu kugeza kuri mirongo itatu n'itandatu abigenza. Ni cyo gituma, kuva ku murongo wa mbere kugeza ku wa cumi, umurongo ku wundi murongo, habaho imirongo ibiri y'ubuhanuzi. Uwa mbere werekeye abayobozi b'ubwami bwa gatandatu n'ubwa karindwi, nubwo hagati y'umwami wa gatandatu n'umukire kurusha abandi w'ubwami bwa gatandatu n'ubwami bwa karindwi harimo umwanya usigaye ubusa.

Umurongo wa kabiri ukubiyemo amateka y'ivanwaho ry'inzitizi eshatu, igihe umwami wo mu majyaruguru yamaze ku ngoma, n'uwaje kivanwaho mu 1798, no kugeza mu 1989, ndetse na Perezida wa kabiri, wagereranyijwe mu murongo ubanza na Kuro.

Imirongo ya cumi n'umwe n'ya cumi n'ibiri igaragaza umurongo wa gatatu w'amateka ubaho nyuma ya Perezida ukize uvugwa mu murongo wa kabiri, ariko nyuma y'isenyuka ry'Ubumwe bw'Abasoviyeti mu gihe cy'iherezo mu 1989, kandi mbere y'itegeko ry'icyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika nk'uko rigereranywa mu murongo wa cumi n'itandatu.

Amateka akurikira igihe cy'iherezo cyo mu 1989, agezwa ku muperezida wa gatandatu kandi ukize kurusha abandi, uhagurutse abashyigikiye ubutegetsi bw'isi yose guhera mu 2016, ku murongo wa mbere. Amateka y'ubuhanuzi agezwa ku 1989, ku murongo wa kabiri. Intambara ya Raphia ("Umupaka") mu mirongo ya cumi na rimwe n'ya cumi na kabiri, ibanziriza umurongo wa cumi na gatatu, aho umwami w'amajyaruguru wari umaze gutsindwa vuba aha yongera kubaka ingabo ze maze agatsinda umwami w'amajyepfo, mbere gato y'itegeko ryo ku Cyumweru ryo mu murongo wa cumi na gatandatu. Ububasha bw'intumwa y'umwami w'amajyaruguru mu murongo wa cumi na gatatu, ni ubwa nyuma mu baperezida umunani bategeka kuva mu 1989 kugeza ku itegeko ryo ku Cyumweru. Ni yo mpamvu umurongo wa cumi na gatatu ugomba kuba uba ku matora cyangwa nyuma y'amatora y'umuperezida wa munani, ukomoka kuri ba barindwi. Imirongo ya cumi na rimwe n'ya cumi na kabiri itangira mbere gato y'umuperezida wa gatandatu, ukize kurusha abandi, kandi bishoboka ko irangira mbere gato y'amatora y'uwo muperezida nyirizina, uba uwa munani ukomoka kuri ba barindwi, kandi akaba ari we utsinda mu ntambara ya gatatu y'intambara ikoreshejwe intumwa, mu mirongo ya cumi na gatatu kugeza ku wa cumi na gatanu.

Kwihorera k'umwami wo mu majyepfo kuvugwa mu mirongo ya cumi n'umwe na cumi n'ibiri, ni ugusubiza ku gutsindwa umwami wo mu majyepfo yagize mu murongo wa cumi. Umurongo wa cumi werekana intsinsi y'umwami wo mu majyaruguru mu mwaka wa 1989, yazanywe n'ubufatanye bw'ibanga hagati ya Leta Zunze Ubumwe za Amerika na Vatikani. Intsinzi y'ingabo zo mu majyaruguru yari urugamba rwa mbere rw'intambara y'intumwa. Intambara ishyushye nyakuri yasohoye mu bihe bya kera yagereranyaga intambara y'intumwa mu minsi y'imperuka, bityo intsinsi ivugwa mu mirongo ya cumi n'umwe na cumi n'ibiri izaba intsinsi y'umwami wo mu majyepfo, mu rugamba rwa kabiri rw'intambara z'intumwa.

Hari intambara eshatu mu mirongo ya cumi kugeza kuri cumi n'itanu, kandi zose zasohoye mu bihe bya kera binyuze mu ntambara zifatika z'urudaca, ariko zigereranya intambara eshatu zo mu ntambara zihagarariwe n'ababurana mu minsi y'imperuka. Intambara ya mbere yatsinzwe n'ubufatanye bw'ibanga bw'inyamaswa n'umuhanuzi w'ibinyoma, batsinda ikiyoka mu 1989. Intambara ya kabiri yo muri izo ntambara zihagarariwe n'ababurana izatsindwa n'ububasha bw'ikiyoka butemera Imana bw'umwami w'ikusi, bugatsinda ubufatanye bwa papa n'ingabo ze zimuhagarariye. Intambara ya gatatu yo muri izo ntambara zihagarariwe n'ababurana izatsindwa n'ingabo zihagarariye umwami w'ikusi y'amajyaruguru, nk'uko bigaragazwa mu mirongo ya cumi na gatatu kugeza kuri cumi n'itanu.

Mu buryo bw'ubuhanuzi, hari intambara eshatu zikomeye z'isi, intambara eshatu z'intumwa, zigizwe n'imirwano itatu, n'urugamba rw'imibabaro itatu ya Islamu. Hari kandi Intambara y'Abaturage n'Intambara y'Impinduramatwara. Umurwano wa kabiri w'intambara z'intumwa urimo urakorwa ubu muri Ukraine, "Umupaka", nk'uko ushushanywa na Raphia, wari umupaka

hagati y'umwami w'ikusi n'umwami w'ikusi y'amajyaruguru, igihe umurongo wa cumi na umwe n'uwa cumi na kabiri byasohoraga bwa mbere mu mateka.

Muri icyo gihe nyir'izina intambara ya kabiri yo mu ntambara z'intumwa zirwanirira abandi muri Ukraine iri gukorwa, ni na bwo kandi igitero cya kabiri muri bitatu by'ubuyisilamu birwanya igihugu cy'ikuzo na cyo kiri kuba. Igitero cya mbere cy'ibyago bya gatatu cyageze ku wa 11 Nzeri 2001, maze igikorwa cyo gushyirwaho ikimenyetso kw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine kiratangira. Igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kirangira ku itegeko rya ku Cyumweru rigiye kuza muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, ubwo ubuyisilamu bwo mu cyago cya gatatu buzongera gutera Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Igitero cya mbere n'icya nyuma ni kimwe, kandi byombi biranga ijwi ry'umumarayika wo mu Byahishuwe cumi n'umunani, ari na ryo jwi ry'umumarayika wa gatatu, ari na ryo kuvuza impanda ya karindwi, ari na cyo cyago cya gatatu.

Hagati muri ibyo bitero byombi, ari byo majwi abiri, ari na yo rusaku rw'impanda ya karindwi, Isilamu y'amakuba ya gatatu yateye, si igihugu cy'icyubahiro cya none cyo mu buryo bw'umwuka, ahubwo igihugu cy'icyubahiro cya kera cyo mu buryo busanzwe, ku wa 7 Ukwakira 2023.

Intambara zatangiye icyo gihe, ubu zirimo kubera ahantu nyir'izina Intambara ya Rafiya yabereye nk'uko bisobanurwa mu murongo wa cumi na umwe n'uwa cumi na kabiri. Agace ka Gaza ni umupaka uri hagati y'ubwami bw'amajyepfo bwa Yuda na Egipta. Itariki ya 7 Ukwakira 2023 ni uruziga ruri mu zindi nziga, ruranga ubugome bwo kwigomeka, cyangwa inyuguti ya cumi na gatatu mu nyuguti z'Igiheburayo, ari yo ifatanyije n'inyuguti ya mbere n'ya nyuma igakora ijamba "ukuri."

Igitero rya kabiri ryagabwe ku gihugu cy'ikuzo n'Isilamu y'akaga ka gatatu, ryabaye ku wa 7 Ukwakira 2023, kandi ryabereye ahantu nyakuri intambara ya kera ya Raphia yabereye, mu isohozwa ry'imirongo ya cumi n'umwe n'ya cumi na kabiri. Igitero cya kabiri cyagabwe ku gihugu cy'ikuzo, binyuze mu kimenyetso cy'ubuhanuzi gishingiye ku miterere y'akarere, gifitanye isano n'intambara ya kabiri y'intambara z'intumwa, nk'uko bigaragazwa n'intambara yo muri Ukraine.

Umurongo ku murongo, intambara ya kabiri yo mu ntambara z'intumwa zirwanira abandi ubu iri kubera muri Ukraine (Igihe cyo ku Mupaka), ikubiyemo ijwi rya kabiri ry'impanda ry'akaga ka gatatu (7 Ukwakira 2023), risohozwa mu gihe cya nyuma cyo gushyiraho ikimenyetso ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine. Icyo gikorwa cyo gushyirwaho ikimenyetso cyashushanyijwe na Daniyeli mu gice cya cumi, ubwo abonaga iyerekwa rya "marah" nyuma y'igihe cy'iminsi makumyabiri n'umwe cyo kuboroga, ari byo minsi itatu n'igice ubwo abahanuzi babiri bari bapfuye baryanye mu muhanda. Iryo yerekwa ryasobanuwe nk'ubusobanuro bw'"ibizagera ku bwoko bw'Imana mu minsi y'imperuka."

Ukuri gushushanywa n'iyerekwa ry'Uruzi Hiddekel, ari bwo kuri ukuri k'ikirango, gusohorerwa mu mateka y'ubuhanuzi yo mu mirongo ya cumi n'umwe kugeza kuri cumi n'itanu. Ni amateka yo mu murongo wa mirongo ine atangira mu 1989, agakomereza ku murongo wa mirongo ine n'umwe no ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba. Ni amateka ya perezida wa gatandatu,

w'umukire kurusha abandi, uvugwa mu murongo wa kabiri, agashushanywa kugeza ku bwami bwa karindwi bwa "Alexandre le Grand" nk'uko bigaragazwa mu murongo wa gatatu.

Amateka yatangiye mu ntangiriro z'intambara ya kabiri y'intambara z'intumwa mu mwaka wa 2014, yakurikiwe n'uko Perezida w'umukire kurusha abandi atangira kwiyamamaza kwe mu mwaka wa 2015, ni cyo gice kirimo ubusa cyo ku murongo wa mirongo ine, kuva mu 1989 kugeza ku itegeko ryo ku Cyumweru riri ku murongo wa mirongo ine n'umwe, kandi ni na cyo gice kirimo ubusa kuva kuri Perezida wa gatandatu, umukire kurusha abandi, uvugwa ku murongo wa kabiri, kugeza ku bwami bwa karindwi. Ni amateka yatangijwe n'ijwi rya mbere ryo mu Byahishuwe igice cya cumi n'umunani ku wa 11 Nzeri 2001, kandi arangirana n'ijwi rya kabiri mu isaha y'umutingito ukomeye uvugwa mu Byahishuwe igice cya cumi na kimwe. Ayo mateka kandi ni cyo gihe cy'amateka kigaragazwa na Ezekiyeli mu gice cya cumi na kabiri, aho iyerekwa ryose risohorerwa. icyo gihe ni igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso cy'abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine. Kwezwa kw'ubwoko bw'Imana kugerwaho binyuze mu Ijambo ryayo.

Uberesheze mu kuri kwawe: ijambo ryawe ni ukuri. Yohana 17:17.

Tuzakomeza iri somo mu ngingo ikurikira.

"Iki cyerekezo Ezekiyeli yagihawe mu gihe ibitekerezo bye byari byuzuye uguhangayika kw'umwijima. Yabonaga igihugu cya ba sekuruza be kirambaraye ari umusaka. Umurwa wari warigeze kuzura abantu ntiwari ugituwe. Ijwi ry'ibyishimo n'indirimo yo guhimbaza ntibyari bikigirwa mu nkike zawo. Naho umuhanuzi ubwe yari umushyitsi mu gihugu cy'abanyamahanga, aho ukwifuzaga gutegeka kutagira umupaka n'ubugome bw'inkazi byari byaramaze gufata ubutegetsi bw'ikirenga. Ibyo yabonaga kandi yumvaga by'igitugu n'akarengane by'abantu byababarizaga umutima we, maze akarira cyane ku manywa na nijoro. Ariko ibimenyetso bitangaje byamwerekejwe ku ruzi Kebari byahishuraga ububasha bugenga byose, bukomeye kuruta ubw'abategetsi bo ku isi. Hejuru y'abami b'abibone kandi b'abagome b'i Ashuri n'i Babuloni, Imana y'imbabazi n'ukuri yari yicaye ku ntebe y'ubwami."

Ingorane zisa n'iz'ibiziga, umukiranutsi yabonaga zizingiye mu rujijo nk'urwo, zari ziyobowe n'ukuboko kutagira iherezo. Umwuka w'Imana, wamuhishuriwe nk'uwari utwara kandi uyobora ibyo biziga, yazanye ubwuzuzanye ava mu rujijo; ni ko n'isi yose yari iri munsu y'ubutware bwayo. Inzovu z'ibihumbi n'ibihumbi z'ibiremwa byahawe ikuzo zari ziteguye, ku ijambo rye, kuganza imbaraga n'imigambi y'abanyabyaha, no kuzana ibyiza ku bamwizerwa be.

"Muri ubwo buryo na bwo, igihe Imana yari hafi guhishurira Yohana ukundwa amateka y'itorero mu bihe bizaza, yamuhaye icyizere cy'uko Umukiza yita ku bwoko Bwe kandi abwitaho, imwerekaga 'umeze nk'Umwana w'umuntu,' agenda hagati y'ibitereko by'amatabaza, byagereranyaga amatorero arindwi. Mu gihe Yohana yerekwaga intambara zikomeye zihuruka z'itorero n'ubushobozi bwo ku isi, yanemerewe no kubona intsinzi ya nyuma no kurokorwa kw'abizerwa. Yabonye itorero ryinjijwe mu ntambara yica n'inyamaswa n'igishushanyo cyayo, kandi kuramya iyo nyamaswa bigahatozwa abantu ku bw'iterabwoba ry'urupfu. Ariko arebye hirya y'umwotsi n'urusaku rw'urugamba, yabonye abantu bari ku musozi Siyoni bari kumwe n'Umwana w'Intama, bafite, mu cyimbo cy'ikimenyetso cy'inyamaswa, 'izina rya Se

ryanditswe mu ruhanga rwabo.’ Yongera kubona ‘abari banesheje ya nyamaswa, n’igishushanyo cyayo, n’ikimenyetso cyayo, n’umubare w’izina ryayo, bahagaze ku nyanja y’ibirahure, bafite inanga z’Imana’ kandi baririmba indirimbo ya Mose n’iy’Umwana w’Intama.”

“Aya masomo ni ayo kudufaa. Dukeneye gushinga ukwizera kwacu ku Mana, kuko imbere yacu hari igihe kigiye kuza kizagerageza imitima y’abantu. Kristo, ari ku Musozi w’Imyelayo, yasubiyemo imanza ziteye ubwoba zagombaga kubanziriza ukuza kwe kwa kabiri ati: ‘Muzumva iby’intambara n’amakuru y’intambara.’ ‘Ishyamba rizaterana n’ishyamba, n’ubwami bugaterana n’ubwami; kandi hazabaho inzara, n’ibyorezo, n’imitingito ahantu hatandukanye. Ibyo byose ni intangiriro y’imibabaro.’ Nubwo ubwo buhanuzi bwagize isohozwa ry’igice mu irimbuka rya Yerusalemu, burushaho kwerekezwa ku buryo butaziguye ku minsi y’imperuka.”

“Duhagaze ku irembo ry’ibintu bikomeye kandi bikomeye mu rwego rw’uburemere bwabyo. Ubuhanuzi buri gusohozwa vuba. Umwami ari ku muryango. Hafi aha hariyeho kudukingukira imbere igihe kizaba gifitiye inyungu ikomeye cyane abariho bese. Impaka zo mu bihe byahise zizongera kubyutswa; kandi hazaduka n’izindi nshya. Ibyo bizakorerwa mu isi yacu ntibirarotwa habe na gato. Satani ari gukora akoresheje abantu nk’ibikoresho. Abakora uko bashoboye ngo bahindure Itegeko Nshya kandi babone itegeko rishyiraho ugukomeza Isabato y’icyumweru, ntibazi na busa ingaruka bizagira. Akaga gakomeye kari hafi kudasohokaho.”

“Ariko abagaragu b’Imana ntibagomba kwishingikiriza kuri bo ubwabo muri iri hungabana rikomeye. Mu iyerekwa ryahawe Yesaya, Ezekiyeli, na Yohana tubona ukuntu ijuru rifitanye isano ya bugufi n’ibibera ku isi n’ukuntu Imana yita cyane ku bayikiranukira. Isi ntiyariho idafite uyitegeka. Gahunda y’ibizabaho iri mu maboko y’Umwami. Nyiricyubahiro wo mu ijuru ni We ufite mu nshingano ze iherezo ry’amahanga, kimwe n’ibirebana n’itorero rye.”
Testimonies, volume 5, 752, 753.